

Een uurtje in Jeruzalem

door [Liza Noteris](#)

za, 2013-09-14 16:25

 [GaelMaleux.jpg](#)

Gisteren deed het Antwerpse collectief Berlin de Vooruit in Gent aan met hun nieuwe voorstelling 'Jeruzalem [holocene #1.2 revisited]'. Tien jaar na de voorstelling Jeruzalem #1 bezochten ze de stad opnieuw en het resultaat is een beklijvend portret van één van de meest complexe steden op aarde. De documentaire die op drie schermen simultaan wordt afgebeeld, wordt begeleid door live-muzikanten.

Deze compositie doet je de stad op een uiterst bijzondere en intieme manier beleven. De Wereld Morgen ging in gesprek met één van de drijvende krachten achter het collectief, namelijk Bart Baele.

Het uitgangspunt van de cyclus 'Holoceen' is een stad. Andere theatermakers vertrekken regelmatig vanuit fictie, maar jullie kiezen voor de realiteit. Waarom die keuze?

We vertrekken inderdaad niet van een roman, maar van de werkelijkheid van een stad. We gaan ter plaatse, leggen contacten en nemen interviews af die volledig worden uitgeschreven. Dat levert dan ook letterlijk een boek op en van dat boek maken we iets. Natuurlijk ligt de setting vast, maar het eindproduct is niet op voorhand berekend. We maken een portret van een stad met de bewoners als personages.

Uiteindelijk willen we iets vertellen dat verder gaat dan een stad. We zoeken universele thema's in mensen en verhalen, ook al is onze stadskeuze redelijk extreem. Zo trokken we in 2003 naar Jeruzalem, met zijn densiteit en beladenheid. Daarna gingen we naar Iqaluit, een stad met vijfduizend inwoners in het Noorden van Canada. Na Iqaluit stonden we voor de keuze om op een nog kleinere schaal te werken of om terug te keren naar de chaos van een grootstad. Het werd uiteindelijk Bonanza in Colorado met slechts zeven inwoners en één burgemeester. Terug het ritme opzoekend van een grote stad, trokken we vervolgens naar Moskou. En nu zijn we terug bij het begin, namelijk Jeruzalem. Maar de stedencyclus blijft doorgaan, we touren nog steeds met alle voorstellingen.

Jeruzalem is één van de meest omstreden gebieden ter wereld met velerlei waarheden en perspectieven. Hoe benaderen jullie die diverse standpunten in de voorstellingen rond Jeruzalem.

De waarheid in zijn grote context vatten is haast onmogelijk. Hoe meer je over de Heilige stad leert, hoort en zelfs beleeft, hoe minder grip je op de 'waarheid' krijgt. Je bengelt tussen diverse opinies. De constructies rond een bepaald discours, de reacties die al dan niet terecht zijn en de opeengestapelde angst en frustraties die van generatie op generatie worden doorgegeven. Je blijft maar vergroten en vergroten en voor je het weet ben je over wereldpolitiek bezig, terwijl het startpunt van ons project in principe een klein gebied betreft.

Ik ben van mening we er net geen uitspraak over moeten doen. Wat we uiteraard wel doen is invalshoeken tonen en ik hoop dat mensen vooral gaan voelen bij het zien van die verschillende opinies. Wat we in het nieuws te zien krijgen, klopt niet steeds met de werkelijkheid in de regio. Het merendeel van de Israëlieten is bijvoorbeeld tegen het extremisme van de kolonisten en er is een sterke onderlinge verdeeldheid onder de bevolking. Ook beseffen menig Israëlieten niet dat er in Oost-Jeruzalem Joodse nederzettingen zijn.

Hoe zit het met de mensen die reeds een standpunt hebben ingenomen in het conflict?

Je voelt de blokkade in het stuk. Een soort van wroeging, maar tegen wie. Ik weet het niet. Indien je reeds een standpunt hebt ingenomen in het conflict kan ik me voorstellen dat je je eigen visie te weinig verdedigd ziet, maar dan van beide kanten. Zoals ik reeds zei, er zijn verschillende waarheden en uiteindelijk zie je de waarheid die wij hebben gecreëerd.

In ‘Jeruzalem [holocene #1.2 revisited]’ maken jullie een tweede portret van de stad. Waarom, tien jaar na datum, terugkeren?

De voorstelling uit 2003 is helaas niet gedateerd. Jeruzalem blijft brandend actueel. Daarbovenop voelden we een zekere drang de stad nogmaals aan te raken. Er hebben zich in de voorbije tien jaar ook enkele veranderingen voorgedaan, zoals de nieuwe tramlijn die zich een weg baant door de mystieke stad en de voltooiing van de bouw van de muur. Anderzijds gaat het leven van alledag gewoon door.

Het is geen portret van het conflict of er wordt in die zin toch weinig context geboden. Het gaat meer om de veelheid aan visies en het scheppen van de stadssfeer. Neem nu de densiteit van Jeruzalem. Je kan je er weinig bij voorstellen als je er nog nooit bent geweest, maar de Klaagmuur is bijvoorbeeld het fundament van de al-Aqsa moskee. En die staan op een boogscheut van de Heilige Grafkerk. In de straat van de Heilige Grafkerk bevindt zich een circus, dat is bepaald niet sacraal en allesbehalve een stille ruimte.

Jeruzalem revisited toont de stad op een vrijdag...

De rode draad in de documentaire is vrijdag, omdat alle belangrijke religieuze rituelen op die dag plaatsvinden, namelijk het vrijdaggebed, de kruisweg en de start van de sabbat. We beginnen heel keurig met de katholieken en hun Heilige Grafkerk die geopend en gesloten wordt door Moslims. Deze contrasten en samenvloeiingen in religies leggen het portret en de complexiteit van de stad bloot.

Wanneer is de voorstelling voor jou geslaagd?

Ik hoop vooral dat de toeschouwer getriggerd wordt meer te weten te komen over de huidige situatie. Dat als je een artikel of opiniestuk leest je je eigen weg gaat zoeken in die argumenten.

Als je de voorstelling verlaat en denkt; ‘ik ben een uurtje in Jeruzalem geweest’ dan is het voor mij meer dan geslaagd.

Nieuwslijn

Een uurtje in Jeruzalem
Gisteren deed het Antwerpse collectief Berlin de Vooruit in Gent aan met hun nieuwe voorstelling ‘Jeruzalem [holocene #1.2...

Nieuwsbrief

Een uurtje in Jeruzalem

Gisteren deed het Antwerpse collectief Berlin de Vooruit in Gent aan met hun nieuwe voorstelling 'Jeruzalem [holocene #1.2 revisited]'. Tien jaar na de voorstelling Jeruzalem #1 bezochten ze de stad opnieuw en het resultaat is een beklijvend portret van één van de meest complexe steden op aarde. De documentaire die op drie schermen simultaan wordt afgebeeld, wordt begeleid door live-muzikanten.

Bron-URL: <http://www.dewereldmorgen.be/artikels/2013/09/14/een-uurtje-in-jeruzalem>